

NEDOČEKANI KRAJ SUDSKIH SPOROVA

Kad smrt dođe prije pravde

Umirovljenici se rijetko odlučuju na sudske postupke kako bi ispravili nepravdu koja im je nanesena. Uglavnom je to zbog loše materijalne situacije, jer ipak treba platiti odvjetnika, sudske troškove i ostala davanja, a u slučaju gubitka spora i sve sudske i odvjetničke troškove druge strane. Nažalost, jedan dio starijih osoba koje ipak završe na sudu, ne dočeka kraj sudskog postupka. Naročito kad je riječ o prevarenim uživateljima ugovora za uzdržavanje, najčešće se dogodi da smrt pokuca na vrata prije pravde.

Prema podacima Ministarstva pravosuđa u 2016. godini je prosječni sudski spor trajao u prosjeku 250 (!) dana. S obzirom na materijalnu vrijednost sporova, još su dulje trajali oni kad se traži raskid ugovora o doživotnom ili dosmrtnom uzdržavanju.

„U ponovljenom zahtjevu ministru pravosuđa, tada Anti Šprliji, prije godinu je SUH zatražio da sporovi vezani za raskid ugovora o uzdržavanju smatraju hitnima, a sud dužan u roku od 15 dana od dana podnošenja tužbe sazvati prvo ročište te donijeti presudu u roku od šest mjeseci“, ističe voditelj Pravnog savjetovališta SUH-a Milan Tomić. Na žalost, niti u ovoj godini vladajuća ekipa nije predvidjela takve izmjene Zakona o obveznim odnosima, pa niti izmjene Zakona o parničnom postupku za procesuiranje ovakvih slučajeva zloporabe starijih osoba.

Oko deset posto svih slučajeva koji se godišnje zaprimu u Pravno savjetovalište SUH-a odnosi se na one u vezi ugovora o dosmrtnom i doživotnom uzdržavanju. Ta je pojava lešinarenja nad imovinom starijih osoba uzela maha i ostavila mnoge bez krova nad glavom. No, u slučaju da pokušaju sudskim putem raskinuti ugovor zbog toga što uzdržavatelj ne izvršava svoje obveze, konačan pravorijek takvih postupaka tužitelj i ne doživi jer u međuvremenu umre.

Tu se pojavljuje novi problem. Naime, smrt stranke u postupku ponekad može zakomplicirati parnicu ili čak promijeniti njen ishod. Najčešće, potomci nastavljaju spor, no ima slučajeva kada niti oni, zbog raznih razloga, ne mogu nastaviti sudsku bitku. Ako stranka u postupku nema nasljednika, onda imovina može pripasti i jedinicama lokalne i regionalne samouprave, no predatori koji su potpisali ugovor na strani uzdržavatelja najčešće imaju više novca za takve sporove i oboružaju se dobrim odvjetnicima, te temeljem ugovora o uzdržavanju dobivaju imovinu.

Zakon o parničnom postupku predviđa hitno rješavanje samo nekih sporova. To su uglavnom postupci za ometanje posjeda, rješavanje pitanja radnih sporova, ali niti jedan se ne odnosi na starost stranke u postupku. Osim toga, nema naznaka da se ti sporovi zaista rješavaju po hitnom postupku. Stoga će, kaže Tomić, s obzirom da opet imamo novog ministra pravosuđa, SUH ići u novu inicijativu za skraćanjem trajanja sudskog postupka, kako bi umirovljenici koji završe na sudu mogli dobiti sudsku odluku prije nego bude prekasno.

„Uz zahtjev za skraćivanje postupka ići ćemo i na smanjivanje sudskih pristojbi umirovljenicima za 50 posto“, ističe Tomić te dodaje kako bi i to moglo utjecati na rješavanje sudskih postupaka s obzirom na to da će biti pristupačniji većem broju starijih osoba.

Milan Dalmacija

OŠASNA IMOVINA

Gospođa A. K. iz Petrinje uzdržavala je stariju gospođu 12 godina. Primateljica uzdržavanja je tužila uzdržavateljicu, jer ova, navodno, nije poštovala ugovor o doživotnom uzdržavanju. Nedugo nakon početka parnice primateljica uzdržavanja je preminula. Uzdržavateljica se boji da će ostati bez imovine koja joj je po ugovoru trebala pripasti. Primateljica uzdržavanja nije imala rodbine. Imovina u tom slučaju može pripasti jedinici lokalne ili regionalne samouprave. To se u praksi naziva „ošasnom imovinom“. No, uzdržavateljica će dobiti nekretninu koja se spominje u ugovoru o doživotnom uzdržavanju.

BESKRAJNA PARNICA

J. Š. iz Imotskog nakon očeve smrti želi nastaviti sudski postupak vezan uz ugovor o uzdržavanju. Parnica traje već četiri godine i ne nazire joj se skori završetak. On nema dovoljno novca za plaćanje puta na sud i odvjetnika, a nije ni sigurno da će sud presuditi u njegovu korist, jer sudska praksa govori kako najčešće sporove dobivaju uzdržavatelji, pa makar nisu dali čašu vode uzdržavanoj osobi.

ZOVITE PRAVNO SAVJETOVALIŠTE

Tel. 01/4615-797

E-mail: pravo.suh@gmail.com

Pošta ili osobni dolazak: Sindikat umirovljenika Hrvatske, Trg kralja Petra Krešimira IV. 2, 10000 Zagreb

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U OŽUJKU 2018.

NOVOSTI U OBVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

28. veljače 2018. godine održana je 21. redovna sjednica Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (HZZO). U nastavku donosimo najvažnije sa sjednice.

POSLOVANJE HZZO-A U 2017. GODINI

Prema izvješću o poslovanju HZZO-a za 2017. godinu, HZZO bilježi dobre rezultate te povećanje prihoda od 3,65% više nego što je planirano.

Rezultat je to porasta od 25.000 novih radno aktivnih osiguranika HZZO-a u odnosu na 2016. godinu. Naime, ukupno planirani prihodi za 2017. godinu iznosili su 22.846.672.000 kuna, dok su na koncu ostvareni prihodi i primici iznosili 23.679.490.400 kuna.

Ostvaren je višak prihoda i primitaka u iznosu od 241.401.139 kuna, od čega vi-

šak prihoda u obveznom zdravstvenom osiguranju iznosi 156.723.481 kunu, a u dopunskom zdravstvenom osiguranju 84.677.658 kuna.

Osiguranim sredstvima u proračunu u 2017. godini plaćale su se obveze prema redoslijedu dospijeca i ugovorenim rokovima plaćanja, što znači da su se podmirile prenesene obveze iz 2016. godine te obveze u 2017. godini u skladu s raspoloživim sredstvima.

Preraspodjelom unutar Državnog proračuna u proračunu Ministarstva zdravstva, osigurana su sredstva za izmirenje obveza za naknade zbog privremene nesposobnosti za rad prema korisnicima Državnog proračuna u iznosu od 129.755.626 kuna.

Manjak prihoda i primitaka prenesen iz ranijih godina iznosi 1.970.903.860 kuna. S obzirom na ostvareni višak prihoda i primitaka na kraju 2017. godine, a na koncu ukupan manjak prihoda i primitka za pokriće u slijedećem razdoblju iznosi 1.729.502.721 kunu.

IZ SADRŽAJA:

- Poslovanje HZZO-a u 2017. godini

- Stopa privremene nesposobnosti za rad

STOPA PRIVREMENE NESPOSOBNOSTI ZA RAD

Stopa privremene nesposobnosti za rad (u daljnjem tekstu: privremena nesposobnost) u 2017. godini porasla je za 0,22%, a kontrolori HZZO-a zaključili su 29% privremenih nesposobnosti

U 2017. godini HZZO je proveo 7.537 kontrola izvršavanja ugovornih obveza svojih ugovornih subjekata.

U 5.927 kontrola ili 79% provedenih kontrola nisu utvrđene nepravilnosti, a u 1.610 kontrola, odnosno u 21% provedenih kontrola, utvrđeno je kršenje ugovornih obveza zbog čega je izrečeno 689 opomena, 780 opomena s naplatom štete, 80 opomena s novčanom kaznom, 47 opomena s novčanom kaznom i naplatom štete i 12 opomena pred raskid ugovora, a pokrenuta su i 2 postupka za raskid ugovora.

Ukupna stopa privremene nesposobnosti u 2017. godini iznosila je 3,28 i to na teret poslodavaca 1,56, a na teret HZZO-a 1,72.

U 2016. godini ukupna stopa privremene nesposobnosti bila je 3,06 (na teret poslodavaca 1,35, a na teret HZZO-a 1,71). Iz navedenog proizlazi kako je u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu ukupna stopa privremene nesposobnosti bila veća za 0,22. Izrazitije je porasla stopa privremene nesposobnosti na teret poslodavca i to za 0,21, dok je na teret HZZO-a bila veća tek za 0,01. Broj dana privremene nesposobnosti bio je veći za 1.208.473 dana, a broj dnevno bolesnih za 4.167 osiguranika.

Zbog nepovoljnog kretanja stope privremene nesposobnosti već u prvim mjesecima 2017. godine izrazito su intenzivirane redovne kontrole privremene nesposobnosti, a ustrojen je i rad posebnih povjerenstava za izvanrednu kontrolu privremene nesposobnosti.

Kontrolori HZZO-a su u 2017. godini proveli 4.983 kontrole privremene nesposobnosti pri ugovornim subjektima

HZZO-a i pritom pregledali 9.378 osiguranika i zaključili 2.643 privremene nesposobnosti ili 28% kontroliranih privremene nesposobnosti. U okviru rada posebnih povjerenstava za kontrolu privremene nesposobnosti dodatno je pregledano 1.270 osiguranika i zaključeno 467 privremene nesposobnosti ili 37% kontroliranih privremene nesposobnosti.

U 2017. godini, sveukupno je pregledano 10.648 osiguranika i zaključeno 3.110 privremene nesposobnosti ili 29% kontroliranih privremene nesposobnosti.

SUDJELOVANJE ZA ZDRAVSTVENU ZAŠTITU PRUŽENU KOD IZABRANOG DOKTORA

Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju propisana je obveza sudjelovanja osigurane osobe u visini od 0,30% proračunske osnovice za zdravstvenu zaštitu pruženu kod izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite: obiteljske (opće) medicine, ginekologije i dentalne medicine, sukladno općem aktu HZZO-a.

Zbog velikog interesa javnosti o naplati navedenog sudjelovanja od osiguranih osoba HZZO te u nekim slučajevima krivo protumačene Odluke o utvrđivanju terapijskih i dijagnostičkih postupaka za koje je propisana obveza sudjelovanja za zdravstvenu zaštitu kod izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite, daje se sljedeće pojašnjenje.

Djeca do 18. godine života te osigurane osobe HZZO-a koje imaju bilo koje dopunsko zdravstveno osiguranje ne plaćaju sudjelovanje u troškovima zdravstvene zaštite.

Maksimalan iznos sudjelovanja za osigurane osobe, koje nemaju dopunsko zdravstveno osiguranje, za zdravstvenu zaštitu pruženu kod izabranog doktora primarne zdravstvene zaštite tijekom jednog

posjeta ordinaciji i dalje iznosi 0,30% pro-računske osnovice, odnosno 10 kuna.

Osigurana osoba plaća iznos od 10 kuna za zdravstvenu zaštitu pruženu u ordinaciji izabranog doktora neovisno da li joj je zdravstvena zaštita pružena primjenom jednog ili više terapijskih i dijagnostičkih postupaka utvrđenih Odlukom.

Ujedno, osigurana osoba koja je platila propisano sudjelovanje za pruženu zdravstvenu zaštitu, ali je nakon pružanja iste bila primorana istoga dana zatražiti zdravstvenu uslugu u ordinaciji izabranog doktora zbog pogoršanja stanja ili nastanka komplikacija vezano uz istu dijagnozu bolesti, nije obvezna ponovno sudjelovati za pruženu zdravstvenu zaštitu.

Navedeno se može objasniti na primjeru jedne posjete osigurane osobe ordinaciji izabranog doktora.

- Doktor će obaviti osiguranoj osobi prilikom jednog posjeta: prvi pregled (plaća se sudjelovanje), uzeti će uzorak krvi za laboratorij (plaća se sudjelovanje), i isprati zvukovod (plaća se sudjelovanje). Pacijent

koji nema dopunsko osiguranje za sve navedene postupke platit će ukupno 10 kuna, odnosno neće plaćati svaki postupak pojedinačno.

- Doktor će osiguranoj osobi u ordinaciji prilikom jedne posjete izvaditi krv (plaća se sudjelovanje) bez drugih postupaka. Pacijent koji nema dopunsko zdravstveno osiguranje platit će sudjelovanje od ukupno 10,00 kuna.

- Doktor će osiguranoj osobi prilikom jedne posjete skinuti šavove (plaća se sudjelovanje). Pacijent koji nema dopunsko osiguranje platit će 10 kuna ukupno sudjelovanja. Ako se osigurana osoba u toku dana vrati svojem doktoru jer je zaostao konac ili rana s koje su skidani šavovi krvari, osigurana osoba neće plaćati sudjelovanje po tome razlogu dolaska bez obzira na postupke koje doktor bude radio (zaustavljanje krvarenja, šivanje i sl.). Ako se osigurana osoba, međutim, tijekom dana vrati u ordinaciju svojeg doktora zbog drugog razloga npr. grlobolje i doktor obavi prvi pregled (plaća se sudjelovanje) osigurana osoba bez dopunskog zdravstvenog osiguranja platit će sudjelovanje od 10 kuna.

- Sudjelovanje za zdravstvenu zaštitu pruženu kod izabranog doktora

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje - Direkcija
Margaretska 3, 10000 ZAGREB
www.hzzo.hr

Za nakladnika: v.d. ravnatelja Lucian Vukelić, dr. med. spec.
Urednica priloga: Veronika Laušin, dr. med., zamjenica ravnatelja,
Jasenska Pap, dipl. iur., Nevenka Mirković, dipl. iur

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja: 0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja: 0800 7989

hzm HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

info.HZMO

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE

Zagreb, ožujak 2018., godina XI., br. 3

Održana 15. sjednica Upravnog vijeća HZMO-a Povećanje aktualne vrijednosti mirovine za 0,94 posto

Dana 9. ožujka 2018. održana je 15. sjednica Upravnog vijeća Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje na kojoj je na temelju objavljenih službenih podataka Državnog zavoda za statistiku o stopi promjene indeksa potrošačkih cijena i prosječne bruto plaće u RH za razdoblje I.-XII. 2017. u odnosu na isto razdoblje 2016. donesena **Odluka o aktualnoj vrijednosti mirovine od 1. siječnja 2018. koja iznosi 63,88 kn.**

Budući da je aktualna vrijednost mirovine od 1. srpnja 2017. iznosila 63,29 kn, povećanje iznosi 0,94 posto.

Napominjemo da će mirovine usklađene prema novoj aktualnoj vrijednosti mirovine biti isplaćene u travnju (mirovina za ožujak), zajedno s razlikom za siječanj i veljaču. Stopa usklađivanja AVM koja se primjenjuje od 1. siječnja kalendarske godine, počevši od 1. siječnja 2018., određena je u visini razlike između stope godišnjeg rasta mirovina određene prema rotirajućem omjeru stope indeksa potrošačkih cijena i bruto plaće svih zaposlenih u RH u prethodnoj godini u odnosu na godinu koja joj prethodi i stope usklađivanja AVM utvrđene šest mjeseci prije toga dana.

Na sjednici je donesena i **Odluka o najnižoj mirovini za jednu godinu mirovinskog staža od 1. siječnja 2018.** prema kojoj najniža mirovina za svaku godinu mirovinskog staža od 1. siječnja iznosi 61,94 kn, **Odluka o osnovici za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja i o usklađivanju novčanih naknada zbog tjelesnog oštećenja od 1. siječnja 2018.** prema kojoj osnovica za određivanje naknade zbog tjelesnog oštećenja, nastalog zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, od 1. siječnja iznosi 1.272,29 kn i **Odluka o faktoru osnovne mirovine od 1. siječnja 2018. koji iznosi 0,75.**

Također, donesena je **Odluka o visini najniže mirovine hrvatskom branitelju iz Domovinskog rata za godinu 2018.** koja od 1. siječnja do 28. veljače 2018. iznosi 2.558,25 kn, a od 1. ožujka najniža mirovina

će se uvećati za 0,015 posto (0,4989 kn) od proračunske osnovice za svaki dan sudjelovanja u borbenom sektoru za svakog pojedinog korisnika.

Upravno vijeće donijelo je i **Odluku o osnovicama za utvrđivanje vrijednosnog boda prema osobnom činu, ustrojbenom mjestu i zvanju hrvatskog branitelja iz Domovinskog rata za godinu 2017.**

Obavijest korisnicima dokupljenih mirovina društva "Royal međugeneracijska solidarnost"

Obavještavamo korisnike dokupljenih mirovina, koje je do 31. svibnja 2014. isplaćivalo trgovačko društvo „Royal međugeneracijska solidarnost“, da će se prema Zakonu o nastavku isplate dokupljenih mirovina osigurati nastavak isplate dokupljenih mirovina.

Isplata dokupljenih mirovina uspostavlja se od 1. ožujka 2018., a s isplatom započinje u travnju 2018. Dospjele, a neisplaćene svote dokupljenih mirovina korisnicima i nasljednicima korisnika dokupljene mirovine isplaćivat će se **obročno do 31. prosinca 2020.** Za pokretanje isplate nasljednik Zavodu treba dostaviti pravomoćno rješenje o nasljeđivanju u kojem se izrijeком navodi da mu se u vlasništvo prenose ili pripadaju potraživanja (prema Royalu odnosno Zavodu) na osnovi ugovora o dokupu mirovina. Na temelju dostavljenog rješenja Zavod će utvrditi ispunjava li nasljednik uvjete za isplatu.

Posebno napominjemo da **korisnici i nasljednici korisnika dokupljenih mirovina koji su podnijeli tužbu i vode spor pred sudom radi ostvarivanja potraživanja**

iz ugovora o dokupu mirovine **ako žele ostvariti isplatu dokupljene mirovine prema ovom Zakonu moraju se odreći tužbenog zahtjeva u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona (čl. 6. st. 2. Zakona).**

Nakon isteka roka od 6 mjeseci od dana stupanja na snagu Zakona, tj. nakon 4. srpnja 2018., korisnici i nasljednici ne mogu više odustati od tužbe te neće moći ostvariti pravo na isplatu dokupljenih mirovina prema ovom Zakonu.

Korisnicima dokupljenih mirovina Zavod je 21. veljače 2018. poslao na kućnu adresu obavijesti i izjave, koje su bili obvezni popuniti i ovjeriti potpis kod javnog bilježnika te dostaviti nadležnim službama/uredima Zavoda prema mjestu prebivališta/boravišta. Korisnici i nasljednici korisnika dokupljene mirovine, koji su podnijeli tužbu i vode spor pred sudom radi ostvarivanja potraživanja iz ugovora o dokupu mirovine i koji žele odustati od tužbenog zahtjeva, uz ovjerenu izjavu moraju obavezno dostaviti i pravomoćnu sudsku odluku o okončanju toga postupka odricanjem od tužbenog zahtjeva. **Nastavak isplate dokupljenih mirovina kao i obročna isplata dospjelih, a neisplaćenih svota dokupljenih mirovina uspostaviti će se tek kada korisnici, koji su podnijeli tužbu, a žele odustati od tužbenog zahtjeva, dostave Zavodu i ovjerenu izjavu i pravomoćnu sudsku odluku o okončanju toga postupka.**

Za korisnike dokupljene mirovine koji na kućnu adresu nisu dobili navedenu izjavu i obavijest ili su se odrekli tužbenog zahtjeva i žele nastavak isplate prema ovom Zakonu, tiskanica izjave dostupna je internetskim stranicama Zavoda (www.mirovinsko.hr) i na šalterima područnih službi/ureda.

*Svim umirovljenicima i njihovim obiteljima
želimo sretne i radosne
uskrсне blagdane!*

Uredništvo info.HZMO-a

KORISNICI MIROVINA - isplata u veljači 2018.

VRSTE MIROVINA	UKUPAN BROJ KORISNIKA	PROSJEČNE SVOTE MIROVINA
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO		
Starosna mirovina	498 034	2541,38 kn
Starosna mirovina za dugogodišnje osiguranike - čl. 35. ZOMO	20 486	3442,33 kn
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO	84 972	2221,25 kn
Prijevremena starosna mirovina	187 563	2401,21 kn
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO	231	2579,51 kn
Invalidska mirovina	125 076	1894,72 kn
Obiteljska mirovina	224 761	1922,77 kn
UKUPNO - ZOMO	1 141 123	2.317,96 kn
Prema Zakonu o pravima iz mirovinskog osiguranja djelatnih vojnih osoba, policijskih službenika i ovlaštenih službenih osoba - DVO, PS i OSO		
Ukupno	14 480	3.656,69 kn
Prema Zakonu o pravima hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata i članova njihovih obitelji - ZOPHBDR		
Ukupno	70 945	5.577,04 kn
Prema Ugovoru između RH i BiH o suradnji na području prava stradalnika rata u BiH koji su bili pripadnici Hrvatskog vijeća obrane i članova njihovih obitelji - HVO		
Ukupno	6 797	2.934,03 kn
SVEUKUPNO	1 233 345	2.524,55 kn

PROSJEČNA MIROVINA (ZOMO) bez međunodnih ugovora - isplata u veljači 2018. -	Iznos u kunama	Njen udio u plaći za prosinac 2017. (5.973 kn)
Prosječna mirovina za siječanj 2018.	2.584,74 kn	43,27%
Prosječna ukupna starosna mirovina za siječanj 2018.	2.835,41 kn	47,47%
Prosječna starosna mirovina za siječanj 2018. s 40 i više godina m. staža	4.313,09 kn	72,21%

Korisnici mirovina - muškarci (45,74%)	564 101
Korisnici mirovina - žene (54,26%)	669 244
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika	1 : 1,19
Udio ukupnog broja korisnika mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO	15,47%
Udio broja korisnika starosnih mirovina s 40 i više godina m. staža u ukupnom broju korisnika mirovina - ZOMO	19,94%
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	30 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO	71 godina
Potrebna sredstva za isplatu mirovina i mirovinskih primanja	3.197.000.000 kn

Uređuje i grafički priprema:
Ured za odnose s javnošću HZMO
A. Mihanovića 3, 10000 Zagreb

www.mirovinsko.hr
e-mail: informiranje@mirovinsko.hr
fax: 01/4595-168